

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA
2022-04-29 Nr. D15-990

Teisės akto projekto pavadinimas: **Lietuvos Respublikos vandens įstatymo Nr. VIII-474 3, 8, 9, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – teisės akto projektas).**

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: **Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos politikos grupės vyriausioji specialistė Jolanta Krasovskienė** (tel. 8 64 689 902, el. p. jolanta.krasovskiene@am.lt).

Teisės akto projekto antikorupcinis vertinimas atliktas (*pažymėti reikiamą atsakymą*):

☐ suderinus teisės akto projektą viešojo administravimo subjekte ir su pavaldžiomis įstaigomis (įstaigomis prie ministerijos ir kitomis ministrui pavestose valdymo srityse veikiančiomis įstaigomis ir įmonėmis);

☒ suderinus teisės akto projektą su suinteresuotomis institucijomis, kai jis buvo papildytas arba pakeistas.

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos (*nurodomas antikorupcinio vertinimo kriterijus (toliau – kriterijus), kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių. Pildoma, kai, vertintojo nuomone, teisės akto projekto tiesioginio rengėjo siūlomų pataisų nepakanka korupcijos atsiradimo rizikai mažinti arba kai vertintojas nesutinka su teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentais, kodėl neatsižvelgta į vertintojo pateiktas pastabas*): **nėra**

Eil. Nr.	Kriterijus	Kriterijaus vertinimas (nurodant, kad „Kriterijų atitinka“ / „Kriterijaus neatitinka“ / „Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas“) ir pagrindimas, jeigu teisės aktas neatitinka kriterijaus (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios neigiamą atsakymą, pateikiamos antikorupcinį teisės akto	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą (<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>)	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą (<i>pildo teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą atliekantis asmuo</i>)
-------------	------------	---	---	---

		projekto vertinimą atliekančio asmens pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo) (pildo teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą atliekantis asmuo)		
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	<p>Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas.</p> <p>Teisės akto projekto 9 ir 25 straipsnių pakeitimas glaudžiai susijęs su Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, kuris šiuo metu teikiamas derinimui.</p> <p>Šiais teisės aktų projektais siekiama gerinti vandens telkinių būklę, mažinant paviršinio vandens išteklių naudojimą ir apsaugant ekosistemas; taip pat siekiama suvienodinti konkurencines sąlygas visiems verslo subjektams savo veikloje naudojančiams paviršinio ir požeminio vandens išteklius.</p> <p>Pagal siūlomus Vandens įstatymo pakeitimus ir atitinkamai pakeitus Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymą, nuo 2024 m. atsirastų prievolė registracijai visiems</p>		<p>X tenkina</p> <p>☐ netenkina</p>

		<p>be išimčių fiziniams ar juridiniams asmenims, naudojantiems paviršinį vandenį nuo 10 m³, o prievolė mokėti mokestį atsirastų sunaudojant 100 m³ ir daugiau iš vieno paviršinio vandens telkinio pagal šiuo metu galiojančius mokesčio už paviršinio vandens išteklius tarifus, jų nekeičiant.</p> <p>Nuo 2024 metų panaikinus išimtį, pagal kurią mažosioms hidroelektrinėms, kurių galia neviršija 10 MW, ir kurioms šiuo metu nereikalingas leidimas paviršinio vandens išteklių naudojimui, ir atsiradus registracijos prievolei, joms atitinkamai atsirastų prievolė mokėti mokestį už jų naudojamą paviršinį vandenį, taikant dabar nustatytą hidroenergetikai naudojamo vandens tarifą – 0,00001 Eur/m³, pagal kurį dabar moka didesnės nei 10 MW hidroelektrinės.</p> <p>Priimti įstatymo projektai turės įtakos naujiems ūkio subjektams, išgaunantiems 100 m³ ir daugiau iš vieno paviršinio vandens telkinio – jiems bus privaloma registracija ir kartu atsiras prievolė mokėti mokestį. Išplėstas mokesčio mokėtojų ratas didžiausią įtaką turėtų daug vandens naudojantiems ir jau dabar mokantiems mokestį už pramonei ir</p>	
--	--	--	--

		žemės ūkiui naudojamą paviršinį vandenį, taip pat ūkio subjektams, naudojantiems paviršinį vandenį hidroenergijai išgauti hidroelektrinėse, kurių galia neviršija 10 MW, ūkio subjektams, užsiimantiems daržininkyste ir kurie drėkinimui naudoja didelius kiekius paviršinio vandens ir už jį dabar nieko nemoka. Visiems verslo subjektams siūloma taikyti vienodas sąlygas.		
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Teisės akto projekte nėra nuostatų, leidiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą.		☒ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir pan. priimančio subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas.		☐ tenkina ☐ netenkina
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas). Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnį, valstybinį aplinkos apsaugos valdymą Lietuvos Respublikoje vykdo		☒ tenkina ☐ netenkina

		<p>Vyriausybė, Aplinkos ministerija, kitos įgaliotos valstybės institucijos.</p> <p>Aplinkos apsaugos valdymą savivaldybių teritorijose įstatymų nustatyta tvarka vykdo vietos savivaldos atitinkamos institucijos.</p> <p>Paviršinį vandenį naudojančius asmenis registruoja registracijos sąraše, registracijos duomenis tikslina ir išregistruoja, laikantis asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų registracijos sąrašą savo interneto svetainėje skelbia Aplinkos apsaugos agentūra aplinkos ministro nustatyta tvarka.</p> <p>Vandens įstatymo pakeitimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimu siūloma nustatyti naują plaukiojimo priemonių ir plūduriuojančiųjų priemonių naudojimo paviršiniuose vandens telkiniuose reglamentavimą, siekiant aiškesnio, lyginant su dabartiniu, ir mažiau išlųgų turinčio reguliavimo, įstatymu suteikiant įgaliojimus savivaldybių taryboms Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais priimti sprendimus dėl griežtesnių apribojimų plaukioti plaukiojimo priemonėmis, o savivaldybių administracijų direktoriams – sprendimus dėl aukšto meistriškumo</p>		
--	--	---	--	--

		<p>sporto pratybų ir (ar) sporto renginių organizavimo savivaldybės teritorijoje esančiuose vandens telkiniuose, suderinus su atitinkamų saugomų teritorijų institucijomis, taip pat dėl plūduriuojančių priemonių įrengimo ir naudojimo, jų statymo ir (arba) švartavimo savivaldybės teritorijoje esančiuose valstybiniuose vandens telkiniuose.</p> <p>Teisės akto projekto 12 straipsnio 15 punkte nustatyta, kad „Plūduriuojančiųjų priemonių, kurios pritaikomos gyventi ir (arba) vykdyti ūkinę komercinę veiklą, statymo ir (arba) švartavimo vietos nustatomos teritorijų planavimo dokumentuose. Dėl kitų plūduriuojančiųjų priemonių įrengimo, statymo (ar) ir švartavimo valstybiniuose vandens telkiniuose, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus vandens telkinius, sprendimus priima atitinkamos savivaldybės administracijos direktorius <...>“.</p> <p>Teisės akto projekto 18 straipsnio 6 dalis papildyta: „Atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų 2 straipsnio 2 dalyje</p>		
--	--	--	--	--

		nustatytus kriterijus, sprendimą dėl centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis surinktų nuotekų naudojimo drėkinimui žemės ūkyje priima aplinkos ministras.		
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimų priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	<p>Teisės akto projekto 8 straipsnio pakeitimu siūloma papildyti kriterijų, kokiais atvejais galima naudoti vandens telkinius ir (arba) jų vandenį, t.y.: „Šio įstatymo, Aplinkos apsaugos įstatymo, Žemės gelmių įstatymo, Žuvininkystės įstatymo ir Lietuvos Respublikos mėgėjų žvejybos įstatymo nustatytais atvejais vandens telkinius ir (arba) jų vandenį naudoti galima tik turint teisės aktų nustatyta tvarka išduotus leidimus arba įsiregistravus paviršinį vandenį naudojančių asmenų registracijos sąrašė“.</p> <p>Taip pat 8 straipsnio 2 dalyje įtvirtinama, kad leidimai neišduodami, jeigu vandens telkinių ir (arba) jų vandens naudojimo veikla trukdo pasiekti vandensaugos tikslus ir (arba) gali pabloginti paviršinių ir (arba) požeminių vandens telkinių būklę.</p> <p>Teisės akto projekto 9 straipsnio 4, 8, 10, 12 dalyse numatyti atvejai, kuomet neprivaloma paviršinį vandenį naudojančių asmenų registracija; atvejai, kuriais Aplinkos apsaugos agentūra nustato papildomas</p>		<p>X tenkina</p> <p>☐ netenkina</p>

		<p>aplinkosaugines sąlygas; atvejai, kuomet registracijos duomenys yra tikslinami; atvejai, kuomet Aplinkos apsaugos agentūra išregistruoja paviršinį vandenį naudojančią asmenį.</p> <p>Teisės akto projekto 12 straipsnyje nustatyti apribojimai, kurie taikomi plaukiojimo priemonių ir plūduriuojančiųjų priemonių savininkams ir naudotojams, naudojančiams ir laikantiems plaukiojimo priemones ir plūduriuojančias priemones Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiuose valstybiniuose ir privačiuose vandens telkiniuose.</p> <p>Teisės akto projekto 12 straipsnio 14 dalyje nustatyti kriterijai, kokiais atvejais sporto šakos federacijos prašymas dėl planuojamų šio straipsnio 8 dalies 6 punkto c papunktyje numatytų aukšto meistriškumo sporto pratybų ir (ar) sporto renginių, gali būti netenkinamas.</p> <p>Teisės akto projekto 14 straipsnio 3 dalyje nustatyti kriterijai, kuomet draudžiama statyti užtvankas Nemune ir kituose paviršiniuose vandens telkiniuose.</p> <p>Teisės akto projekto 15 straipsnis papildytas kriterijais, kuomet</p>		
--	--	---	--	--

		užtvankose ar greta jų būtų įrengtos žuvų pralaidos.		
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimty, sąrašas	<p>Teisės akto projekto 9 straipsnio pakeitimu siūloma nustatyti atvejus, kuomet paviršinį vandenį naudojančių asmenų registracija neprivaloma, t. y. jeigu paviršinį vandenį naudojantis asmuo:</p> <p>1) turi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą arba taršos leidimą su specialiąja dalimi „Vandens išgavimas iš paviršinių vandens telkinių“ įrenginiui (jo daliai, keliems įrenginiams ar jų dalims) eksploatuoti arba aplinkos ministro nustatyta tvarka išduotas paviršinio vandens telkinio naudojimo vandeniui išgauti aplinkosaugines sąlygas; (ši nuostata galioja iki 2026-01-01);</p> <p>2) naudoja (ar planuoja naudoti) mažiau kaip 10 m³ vandens per parą iš vieno paviršinio vandens telkinio. Sunaudojamo vandens kiekis apskaičiuojamas per mėnesį išgaunamo (paimamo) vandens kiekį padalinus iš išgavimo dienų skaičiaus;</p> <p>3) naudoja (planuoja naudoti) vandenį iš dirbtinio nepratekamo paviršinio vandens telkinio, įrengto paviršinį vandenį naudojančio asmens nuosavame sklype;</p> <p>4) naudoja paviršinio vandens telkinio</p>		<p>X tenkina</p> <p>☐ netenkina</p>

		<p>vandenį ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos metu arba gaisrams gesinti.“</p> <p>Teisės akto projekto 12 straipsnio pakeitimu siūloma nustatyti atvejus, kuomet šiame straipsnyje nustatyti apribojimai netaikomi, t.y. plaukiojant vidaus vandenų keliais ir jų reikmėms priskiriamuose vandens plotuose, teisės aktų nustatyta tvarka vykdant gelbėjimo darbus, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbus, valstybinę saugios laivybos Lietuvos Respublikos vandenyse ir vidaus vandenų kelių būklės ir navigacinių įrenginių juose funkcionavimo kontrolę, darbų vykdymo vandens keliuose kontrolę, valstybės sienos apsaugą, viešosios tvarkos palaikymą, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, įrengiant įrenginius ar statant statinius vandens telkiniuose, vykdant mokslinius ir kitus tyrimus, priemones pagal patvirtintus gamtotvarkos planus ir saugomų rūšių apsaugos ir veiksmų planus, stebėseną (monitoringą) vandens telkiniuose šio įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų</p>		
--	--	--	--	--

		<p>įstatymo, Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka.</p> <p>Teisės akto projekto 14 straipsnio 2 dalyje nustatytos išimtys, kuomet netaikomas draudimas reguliuoti upes ir ežerus keičiant jų vandens lygį, gylį ir (arba) krantų liniją, hidrologinį režimą, sutrikdant vandens telkinio maitinimą paviršiniais ir požeminiais vandenimis, panaikinti, tiesinti ar perkelti upės vagą, nukreipiant vandens tėkmę vamzdynu po žeme).</p>		
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo ir viešinimo tvarka	<p>Teisės akto projekto 12 straipsnio 18-19 dalyse nustatyta prievolė savivaldybės interneto svetainėje paskelbti savivaldybės priimtus sprendimus dėl papildomų plaukiojimo tam tikrame (-uose) savivaldybės teritorijoje esančiame vandens telkinyje (-iuose) plaukiojimo priemonėmis apribojimų nustatymo.</p> <p>Taip pat savivaldybės, priėmusios sprendimą dėl plūduriuojančių priemonių įrengimo, statymo ir (ar) švartavimo savivaldybės teritorijoje esančiame (-iuose) vandens telkinyje (-iuose), ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po sprendimo priėmimo paskelbia savivaldybės interneto svetainėje ir raštu informuoja prašymus dėl plūduriuojančių</p>		<p>X tenkina</p> <p>☐ netenkina</p>

		priemonių įrengimo, statymo ir (ar) švartavimo pateikusius fizinius ar juridinius asmenis.		
8.	Teisės akto projekte nustatyti sprendimų dėl mažareikšmiškumo kriterijai ir priėmimo tvarka	Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas.		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą 9.3. narių skyrimo mechanizmas 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu 9.6. asmeninė narių atsakomybė	Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas.		☐ tenkina ☐ netenkina
10.	Numatytos procedūros yra	Teisės akto projekto 9 straipsnio 6-14		X tenkina

	būtinios, nustatyta išsami jų taikymo (viešinimo) tvarka	punktuose nustatytos būtinios procedūros ir išsami jų taikymo tvarka, terminai dėl paviršinių vandenų naudojančių asmenų registracijos. Teisės akto projekto 12 straipsnio 11-13 punktuose nustatytos būtinios procedūros ir išsami jų taikymo tvarka, terminai dėl Sporto šakos federacijos, planuojančios šio straipsnio 8 dalies 6 punkto c papunktyje numatytas aukšto meistriskumo sporto pratybas ir (ar) sporto renginius, prašymo teikimo ir nagrinėjimo.		☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis motyvuotų atvejų, kai nustatoma procedūra netaikoma, sąrašas	Teisės akto projekto 9 straipsnio 4 dalies pakeitime numatyti atvejai, kuomet neprivaloma paviršinių vandenų naudojančių asmenų registracija.		X tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatoms įgyvendinti numatytų procedūrų ir sprendimų priėmimo konkrečius terminus	Teisės akto projekto 9 straipsnio 9, 11, 13, 14 dalyse nustatyti konkretūs sprendimo priėmimo dėl papildomų aplinkosauginių apribojimų ar sąlygų nustatymo, registracijos duomenų patikslinimo, išregistravimo ir asmens informavimo terminai. Aplinkos apsaugos agentūra pateikia Licencijų informacinei sistemai duomenis apie paviršinių vandenų naudojančio asmens įregistravimą, registracijos patikslinimą ar išregistravimą Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo		X tenkina ☐ netenkina

		nustatytais terminais ir tvarka. Teisės akto projekto 12 straipsnio 11-13 dalyse nustatyti terminai dėl Sporto šakos federacijos, planuojančios šio straipsnio 8 dalies 6 punkto c papunktyje numatytas aukšto meistriškumo sporto pratybas ir (ar) sporto renginius, prašymo teikimo ir nagrinėjimo, 12 straipsnio 18-19 dalyse nustatyti terminai dėl papildomų apribojimų viešinimo savivaldybės interneto svetainėje.		
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Teisės akto projekte nenumatyta tersminų sustabdymo ar pratęsimo galimybė.		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir pan.)	Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės (pvz., aiškiai ir išsamiai išdėstytos kontroliuojančio subjekto teisės ir pareigos, nustatyta standartizuota kontrolės atlikimo procedūra, reikalavimas fiksuoti atskirus kontrolės procedūros etapus ir jų rezultatus, atsakingų	Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas.		☐ tenkina ☐ netenkina

	specialistų rotacija, užkirstas kelias kontroliuojančio ir kontroliuojamo subjektų tiesioginiam kontaktui be liudininkų ir pan.)			
16.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybė	Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas.		☐ tenkina ☐ netenkina
17.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, sąrašas ir nustatyta aiški nuobaudos (sankcijos) skyrimo procedūra	Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas.		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Kartu su teisės akto projektu pateikta pakankamai jį pagrindžiančių lydimųjų dokumentų ir informacijos, siekiant antikorupciniu aspektu įvertinti teisės akto projektą	Kriterijų atitinka.		X tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto
tiesioginis rengėjas:

Taršos prevencijos politikos grupės vyriausioji
specialistė Jolanta Krasovskienė

(parašas)

(data)

Teisės akto projekto
vertintojas:

Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriaus vedėja
Rūta Slidžiauskaitė

(parašas)

(data)
